

28. oktober 2014

Pressemeddelelse

Steen Steensen Blicher:

De danske Træer

Sidestykke til Trækfuglene

udgives i 200-året for *Digte 1 1814*

Bogen udgives af Blicher-Selskabet på Gyldendal den 14. nov. i samarbejde med Blichermuseet på Herningsholm/Museum Midtjylland, Museum Silkeborg/Blicheregnet, Blicheregnet's Museumsforening, Blichers Mindesamling, Spentrup, Thisted Museum og Viborg Stiftsmuseum.

Bogen tilsendes efter ønske erik.harbo@mail.dk eller Gyldendal

Kort omtale:

Forhistorien er, at Blicher under sine mange ture i 1840'erne nedskrev 22 digte om danske træer på bagsiden af hans geodætiske kort over Danmark, den såkaldte *Kladdebog*. Bogen befinder sig på Universitetsbiblioteket i København, og indholdet blev offentliggjort af H. Trier i tidsskriftet *Dania* i 1898.

Blicher udgav digtene i *Min Vinterbestilling* 1842/43, der udkom i Randers og supplerede samlingen med syv digte. Denne hans 9. digtcyklus har levet et upåagtet liv, sidst udgivet i 1937.

Når de blev glemt, skyldtes det bl.a., at de ikke kom med i P.L. Møllers udgave af Blichers digte i 1846/47.

Blicher-Selskabet udgiver nu digtene som en slags folkebog om de danske træer. Den henvender sig til alle læsere med interesse for Blicher og den danske natur. De 29 digte var fra Blichers side tænkt som en pendant til *Trækfuglene*, og Blicher-Selskabet har fundet det interessant at skabe en bog, der ikke blot gengiver Blichers digte, men også inddrager alle de paralleller til naturen, som det har været muligt at finde. I digtene drager han mange sammenligninger med mytologien og historien. I 1840'erne indgik planter og træer helt anderledes i almindelige menneskers liv. Naturen var både i stand til at frembringe træ til byggeri og redskaber og forsyne menneskene med daglige næringsstoffer. Mange planter indeholder også stoffer med medicinsk virkning. Alt dette omtales i bogen.

Stof og billeder er bl.a. hentet på steder, hvor Blicher færdedes, f.eks. i Thorning og Spentrup, og enkelte afbildede træer er så gamle, at Blicher kan have set dem, måske endda plantet dem.

Bogen har formatet 17x24 og er på 64 sider med fotos og tegninger af alle omtalte træer. Bogen er redigeret af Bente og Erik Harbo. Fotos: Erik Harbo. (Se bagsiden for supplerende oplysninger).

Følgende arrangementer finder sted i uge 46:

Præsentation af *De danske Træer*

1/ Fredag den 14.11. 2014 kl. 16:00 Herningsholm

Arrangeret i samarbejde med Museum Midtjylland og Fonden for Herningsholm. Medvirkende: Tinna Møbjerg, Niels Henrik Thorman, Søren Toftgaard Poulsen, Erik Harbo og Bente Harbo

2/ Lørdag den 15.11. 2014 kl. 11.00 Stendalgård - Stendalvej 10, 8620 Kjellerup

Arrangeret i samarbejde med Museum Silkeborg/Blicheregnet og Blicheregnet's Museumsforening. Medvirkende: Bente Sørensen, Peder Porse, skovfoged Hans Nedergaard-Hansen, Erik Harbo og Bente Harbo. Efter arrangementet er der en spadseretur (alt afhængig af vejret) på en halv times tid omkring skovridergården.

3/ Søndag den 16.11. 2014 kl. 15:00 Blichers Mindesamling, Malvinas Hus, Spentrup

Arrangeret i samarbejde med Blichers Mindesamling.

Medvirkende: Provst Klaus Frisman, læge Hans Erik Vinggaard, Erik Harbo og Bente Harbo, Birte og Bent Enevoldsen

Steen Steensen Blicher

De danske Træer

Sidestykke til Trækfuglene

Blicher-Selskabet og Gyldendal

Med venlig hilsen
Blicher-Selskabet
Erik Harbo

Supplerende oplysninger om digtsamlingen

De danske Træer - sidestykke til *Trækfuglene*.

Blichers tidligere samlinger efter *Ossian* omfattede *Digte 1814*, *Jyllandsrejse*, *Bautastene*, *Sneeklokken*, *Livet*, *Trækfuglene*, *E Bindstouw* og så endelig den 9. *De danske Træer*.

Mange af digtene blev indført på bagsiden af det landkort, han medbragte på sine rejser fra omkring 1838. Mappen, som kaldes *Kladdebogen*, er bevaret og befinder sig på universitetsbiblioteket. Indholdet blev fremdraget af H. Trier i 1898 og trykt i Tidsskriftet *Dania*.

I samlingen, som genudgives i november måned, har vi forsøgt at lægge digtene ind i en slags 'Folkebog', fordi Blichers digte med deres mange pudsigheder lægger op til det. Allerede P.L. Møller, der udgav Blichers digte i 1846 og 47, men ikke medtog samlingen, siger, at Blicher "har udgivet Skizzer og Smaafortællinger foruden en Del Digte med særegne satirisk-gemytlige Naturphantasier over 'De danske Træer'".

Vi vil ikke lægge skjul på, at det har været en sand fornøjelse at udgive disse digte og finde den visdom, der er indlagt i dem. I dagens Danmark er botanikken jo ikke just en videnskab, som ret mange beskæftiger sig med, selv om vi har naturen helt gratis derude og kan se på den hver dag. Blicher var som mange af sine samtidige en overordentlig kyndig mand på området, selv landmand, havemand, skovmand, hede- og moseopdyrker og dertil jæger, så ham kan man ikke rende om hjørner med, han ved, hvad han skriver om.

Der er i alt 29 digte, og Blicher kørte åbenbart træet, da han sad og redigerede digtene og glemte en række træer, ja, allerede da han skrev dem i *Kladdebogen*, for han siger et sted "Rignok er der flere Træ'r tilbage; / men ifald de her ej vil behage, / kan Enanden tage fat. / God rolig Nat."

Stilen er gammeldags, og der er ikke den air over digtene, som vi finder i *Trækfuglene*, men til gengæld er der mere livsvisdom, og man må forundres over alle de ideer fra den klassiske litteratur, som han formår at få med.

Digtene, hvor oversete de end er, rummer en ganske stor portion livsvisdom, en slags afsked med livet, nu hvor han er blevet gammel. Han er egentlig ikke træet, vi ved jo, hvor mange rejser han foretager sig i disse år, og hvor mange noveller han får skrevet. Det er denne livsvisdom vi skal dykke ned. Bente og Erik Harbo

Blichers digte:

Det er 200-året for Blichers digtdebut med *Digte I 1814* udgivet i Århus hos kaptajn Elmquist, der var udgiver af *Aarhuus Stiftstidende* og *Læsefrugter*. I samlingen finder vi digtkredsen *Hjemve* med slutdigtet *Kær est du Fødeland*. Allerede i 1807 vakte Blicher opsigt med sin gendigtning af *Ossians Digte*, en storslået skotsk digtsamling, der kom til at præge Blicher for livet. Nu samlede han så sine bedste digte til digtdebuten, mens han var præstegårdsforpagter hos sin far i Randlev. Det angivne *I-tal* blev i 1817 fortsat med *Digte II Jyllandsreise i sex Døgn*. Her tre år efter forstærkes indtrykket af hans digterkraft og evnen til at arbejde med stoffet, ikke mindst i den smukke beskrivelse af barndomshjemmet i Vium.

En række større digte blev optaget i københavnske tidsskrifter og i *Læsefrugter* i Århus. En del af dette stof blev samlet nogle år efter i *Sneeklokken*, der udkom, mens han var præst i Thorning, og hvor en af hans venner Jens Bang boede på Stendalgård, 4 km fra Thorning. Blichers store hengivenhed for skovfolket, hvad enten det var amtmand Gerhard Faye eller forstråd (senere skovrider) Jens Bang, udtrykte han i sine hædersdigte, henholdsvis *Forstmanden synger* offentliggjort i *Diana* 1834 og *Planteren* 1829.

Fra 1826 befinder Blicher sig i Spentrup i bedre forhold i sin farbroders store præstegård fra 1796. Det er nu novellerne, der er Blichers nye domæne efter 1824. Det er de åndelige sorger og de store dramaer i livet, der skildres med vægten lagt på kærligheden og den glæde eller fortræd, der følger med. Han skriver, at poesien er lagt på hylden, – han har sagt farvel til digtene med *Farvel til min første Kæreste*, men vi kan ikke rigtig tro på det. Mange opgaver optager landsbypræsten og digteren. Store tanker om samfundet og den opgave, som han også har her. Digte findes stadig i hans fantastiske noveller. Han udtrykker sig gerne i vers, der ofte optræder som små dramatiske scener. Det hele modnes og får smukt udtryk i *Svithiod*, digtene fra Sverigesrejsen 1836.

Ikke mindre lyrisk fremtræder han i samlingen *Trækfuglene*, den næsten overjordiske samling af poetisk, alvorlig og munter digtning, alt sammen modnet under den hårde sygdom i 1837 til 1838, som han troede skulle koste ham livet. Samtidig produceres der på livet løs af sange til det danske folk, herunder de store fællessange til brug på Himmelbjergmøderne fra 1839 til 1844 og altså også denne sidste samling udgivet i 1844.

Erik Harbo